



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Hana Boháčová

Datum vytvoření: 27. 12. 2012

Číslo DUMu: VY\_12\_INOVACE\_25\_CJL\_L

Ročník: II.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Realismus

Téma: Honoré de Balzac

Metodický list/anotace:

Žáci se seznámí se základními znaky realismu, s tvorbou H. de Balzaca, pracují s ukázkami z díla Otec Goriot. Možné využít pro žáky 4. ročníku jako opakování k ústní části maturitní zkoušky.

# Kritický realismus – hlavní znaky:

- ⊙ Kritické poznávání skutečnosti
- ⊙ Pravdivé zobrazení lidské osobnosti
- ⊙ Typizace jevů a postav
- ⊙ Konkrétní životní prostředí, popisy prostředí
- ⊙ Postavy se vyvíjí

# Nejvýznamnějším představitelem francouzského kritického realismu

## Honoré de Balzac: Lidská komedie

tvorí ji přes 90 románů a povídek

Zachycuje společnost v celé souvislosti, ve vztazích lidí, vystihuje  
typické rysy, neustálý vývoj

Rozdělena do 3 částí:

Studie mravů

Studie filosofické

Studie analytické

# Základem Lidské komedie = 3 romány:

**Otec Goriot:** tragický příběh otcovské lásky Goriot, bohatého výrobce nudlí, kterého dcery připraví o celé jmění a on umírá chudý a opuštěný; v jeho příběhu se prolínají i osudy dalších postav, zvláště studenta práv Evžena Rastignaca (jediný mu pomáhá, ale sám touží po životě ve vysoké společnosti)

**Ztracené iluze:** zobrazeny intriky francouzské společnosti; vzestup a pád hlavních hrdinů, dvou přátel

**Lesk a bída kurtizán:** je přímým dějovým pokračováním předchozího románu; obraz vysoké společnosti i podsvětí

# Honoré de Balzac



Obr. 1

# Honoré de Balzac

## Otec Goriot

„Ach, kdybych byl bohat, kdybych si byl ponechal své jmění, kdybych jim je nebyl dal, pak by tady byly, olizovaly by mi tváře svými polibky! Bydlel bych v paláci, měl bych krásné pokoje, služebnictvo, teplo. A ony by se rozplývaly v slzách i se svými manželi a se svými dětmi. To vše bych měl. Ale takhle nic! Za peníze je všechno, i dcery.

Obě mají srdce z kamene. Měl jsem pro ně příliš mnoho lásky, aby ony jí měly aspoň trochu pro mne. Otec má být stále bohat, má držet své děti na uzdě jako jankovité koně. A já jsem byl před nimi na kolenou. Bídnic! To, jak se ke mně po celých deset let chovaly, teď důstojně vyvrcholuje!“

(1)

## ⊙ Jaké vlastnosti mají Goriotovy dcery?

(využívají dobroty svého otce, aby mohly žít ve vysoké společnosti, dovedou ho k naprosté chudobě, až nakonec jimi naprosto opuštěn umírá)

## ⊙ Jak se dívá otec na to, jak se k němu zachovaly? Má je rád?

(otec je miluje tak, že jim splní všechna přání, uvědomuje si jejich chamtivost a bezohlednost, ale není schopen se tomu vzepřít)

## ⊙ Má někoho, kdo ho chápe a pomáhá mu?

(Rastignac žijící ve stejném penzionu se mu snaží pomoci, je mu Goriot líto, Goriot se mu svěřuje; sám R. ale touží také po penězích a životě ve vysoké společnosti a tato touha nakonec zvítězí)

## ⊙ Co kriticky hodnotí Balzac v tomto románu, popř. i v dalších dílech, především?

(zneužívání rodičovské lásky, společnost jako takovou, bezohlednost, nezájem, kariérismus)

Myslíte si, že problém otce Goriota by byl aktuální i v dnešní společnosti?

(otevřená otázka)

Jak byste se zachovali vy?

Byli byste schopni všechno obětovat pro své děti?

Je to správné?

Diskutujte o tomto problému.

(otevřená otázka)

# Citace, zdroje a literatura

- Obr. 1: NADAR. *Soubor:Balzac.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 22.3.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Balzac.jpg>
- MGR. HÁNOVÁ, Eva a kol. *Odmaturuj z literatury 1*. Brno: Didaktis, spol.s r.o., 2004, ISBN 80-7358016-0.
- (1) SOUKAL, Josef. *Čítanka pro 2. ročník SOŠ*. Praha: SPN, a.s., 2001, ISBN 80-7235-162-1.